

Rechtstreekse lijn met de burgemeester

Luc De Ryck
AC De Zaat Temse
tel 03 710 12 52
fax 03 771 47 83
burgemeester@temse.be

woensdag
4 december 2013

In de boekhandels
vanaf 10 december,
herziene uitgave van

Terug naar niemandsland. De geschiedenis van de gebroeders Van Raemdonck: mythe en werkelijkheid van Luc De Ryck

In 1996 verscheen het ophefmakende boek 'Terug naar niemandsland. De geschiedenis van de gebroeders Van Raemdonck: mythe en werkelijkheid' van Luc De Ryck, een historische reconstructie van het leven en de dood van de broers uit Temse - én van hun overleving als 'Ijzerhelden', symbolen van broederliefde en van de Vlaamse strijd aan de IJzer. Hun levensverhaal werd daarin voor het eerst kritisch onder de loep genomen, waarbij de scheiding werd blootgelegd tussen mythe en werkelijkheid. In het zicht van de 100ste verjaardag van W.O. I wordt het boek heruitgegeven. De heruitgave verschilt van de vorige edities, doordat sindsdien vrijgegeven archieven zijn verwerkt, bestaande archieven zijn uitgediept en de evolutie van de broers als symbolen is geactualiseerd tot en met 2013. Ook het beeldmateriaal is gevoelig uitgebreid. 'Terug naar niemandsland' is een uitgave van De Klaproos, Brugge, gespecialiseerd in publicaties rond W.O. I. Het boek telt 206 bladzijden, inclusief 106 illustraties. Het is in de boekhandels verkrijgbaar tegen 19,95 euro.

Edward (1895-1917) en Frans Van Raemdonck (1897-1917) uit Temse verwierven in W.O. I dramatische bekendheid, toen zij in de nacht van 25 op 26 maart 1917 sneuvelden te Steenstrate-Zuidschote (Ieper). Het was bekend dat zij hadden afgesproken samen te overleven of samen te sterven. Na een raid op een Duitse stelling keerde Frans niet terug. Tegen het verbod van zijn overste in ging Edward toch op zoek naar zijn broer in het niemandsland, midden het spervuur van de tegenaanval. Achttien dagen later vond men 3 lichamen: Edward, Frans en de Waalse korporaal Amé Fiévez.

Rond de broers is zeer snel een **mythe** gegroeid, vertrokken bij wat men hun **ideale broederdood** noemde, gekleurd door het in elkaars armen sneuvelen (?) en kracht bijgezet door hun **Vlaamsgezindheid**, die hen verhief tot symbolen van de Vlaamse strijd aan de IJzer. De IJzerbedevaarten en de Vlaamse Beweging maakten in hun propaganda gebruik van die dubbele symboliek, waardoor de broers het onderwerp werden van controverses tussen flaminganten en Belgicisten. Decennialang woedde een hevige polemiek, een literatuur van uitersten rond een thema, dat nooit ten gronde was onderzocht.

Luc De Ryck vulde deze leemte aan. Begonnen in 1980, maakte hij een grondige studie over de broers, waarbij hij kon gebruik maken van het indrukwekkende persoonlijk archief van Clemens De Landtsheer, rechtstreekse neef-boezemvriend van de broers en grondlegger van de mythe. Het archief omvat zowel de informatie/documentatie pro als contra de geschiedenis/mythe. Ook zocht de auteur heel wat oorlogsvrijwilligers en oud-strijders 1914-1918 op over heel Vlaanderen. De studie werd in 1981 gepubliceerd in het Jaarboek van het Gemeentemuseum van Temse. Op aandringen van het IJzerbedevaartcomité werd zij in 1996 uitgediept en in boekvorm uitgegeven. De 100ste verjaardag van de Grote Oorlog vormt de aanleiding tot de 3de, herziene en aangevulde druk, die dus eigenlijk de vrucht is van meer dan 30 jaar studiewerk.

De auteur schetst de jeugd en de leefwereld van de broers, hun frontervaringen, de groei van hun Vlaams bewustzijn, de omstandigheden van hun dood, het negeren van de Waalse korporaal, de politieke context, hun evolutie als symbolen... en legt de grens bloot tussen mythe en werkelijkheid.

Siegfried Debaeke, Uitgever van De Klaproos

